

Advies over een uittreedsom

Eindrapport Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland

BMC

Datum 5 oktober 2018

Adviseur: drs. G.W. Ormel

Mw. M.H.A. Schurink Msc.

Inhoudsopgave

1. Samenvatting en Conclusies	3
2. Aanleiding en opdracht	4
2.1 AANLEIDING	4
2.2 OPDRACHT.....	6
3. Aanpak.....	7
3.1 OPBOUW VAN DE BEREKENINGEN	7
3.2 OPBOUW VAN DE BEREKENINGEN	8
4. Uitgangspunten voor de analyse	9
4.1 DE VASTGESTELDE UITGANGSPUNTEN	9
4.2 DE DOOR BMC TOEGEVOEGDE UITGANGSPUNTEN	10
5. De financiële resultaten over de afgelopen jaren	12
5.1 DE GEREALISEERDE RESULTATEN	12
5.2 IN HOEVERRE WEEK DE BEGROTING AF VAN DE GEREALISEERDE CIJFERS?	13
6. De meerjarenbegroting	14
6.1 HET VERWACHTE SUBSIDIEKORT OVER DE KOMENDE JAREN	14
6.2 VERWERKING VAN DE SUBSIDIEGEGEVENS IN HET MEERJARENBEELD	14
6.3 KANTTEKENINGEN.....	15
7. Uitstroom en het tempo daarvan.....	17
7.1 HET PERSONEELSBESTAND	17
7.2 DE SPREIDING VAN HET DIENSTVERBAND	17
7.3 HET AANDEEL IN HET TOTALE DIENSTVERBAND	17
8. De berekening van de contante waarde van het exploitatiesaldo.....	19
9. Berekening van de vergoeding voor de activa	20
9.1 DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017	20
9.2 HET EIGEN VERMOGEN ALS GRONDSLAG VOOR DE BEREKENING	20
9.3 HET AANDEEL VAN HAARLEMMERLIEDE EN SPAARNWOUDE	20

1. Samenvatting en Conclusies

Aanleiding en opdracht

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude gaat per 1 januari 2019 fuseren met de gemeente Haarlemmermeer en houdt daarmee op te bestaan. De gemeente heeft aangegeven dat ze per die datum ook willen uittreden uit het Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk). Aan BMC is gevraagd om de kosten en de baten die verband houden met de uittreding in kaart te brengen en aan de hand daarvan advies uit te brengen over een mogelijke uittreedsom. De berekening is opgesteld op basis van een aantal uitgangspunten die door het bestuur zijn opgesteld. Deze uitgangspunten vormen voor BMC het vertrekpunt van de berekeningen.

Uittreedvergoeding van € 27.000

Op basis van de uitgangspunten die door het bestuur zijn vastgesteld komen wij op een uittreedvergoeding van **€ 27.000**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- De contante waarde van de verwachte jaarlijkse tekorten (gemeentelijke bijdragen) bedraagt **€ 75.000**. We hebben ons hierbij zowel gebaseerd op de cijfers van de komende meerjarenbegroting, alsmede op de realisatiecijfers. De resultaten van de afgelopen jaren liggen in lijn met de begrotingscijfers. Daarmee kan de meerjarenbegroting als vertrekpunt worden genomen voor de berekening. Wel is een herrekening gemaakt van het verwachte subsidieresultaat op basis van de meest recente gegevens uit de meicirculaire.
- Een vergoeding voor het aandeel in het eigen vermogen van **€ 48.000**. Het aandeel van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude bedraagt 0,75% in het totaal.

Bandbreedte

Het berekenen van een uittreedvergoeding is geen exacte wetenschap en voor een deel mede afhankelijk van de gekozen uitgangspunten. In het rapport zijn de uitgangspunten zoveel als mogelijk expliciet gemaakt. Eventuele onzekerheden die gepaard gaan met de gekozen uitgangspunten zijn eveneens zo veel als mogelijk benoemd in dit rapport, om voor de eindafweging een zo genuanceerd mogelijk beeld te geven.

2. Aanleiding en opdracht

2.1 Aanleiding

Achtergronden van de Sociale Werkvoorziening

In 2015 is de participatiewet ingevoerd. Deze wet bundelt de oude regelingen:

- Wet Werk en Bijstand;
- Wet Sociale Werkvoorziening;
- Wajong.

Met de totstandkoming van deze wet is ook de bekostiging van de SW-bedrijven veranderd. Vanaf 2015 is de instroom in de WSW stopgezet en wordt de financiering vanuit het Rijk afgebouwd. De Wsw-populatie kent geen nieuwe instroom meer. De groep veroudert en de mensen die uitstromen naar pensioen zijn doorgaans de mensen met een relatief hoge loonwaarde.

Daarnaast kent de Participatiewet voor de nieuwe instroom een beperkte financiering. De werkgever krijgt voor iemand met een verminderde productiviteit een loonwaardesubsidie ter compensatie voor het niet productieve deel. De rijksvergoeding voor de "oude WSW" daalt van € 2,0 miljard in 2017 naar € 1,5 miljard in 2023. In bijlage 1 is de ontwikkeling van de rijksvergoeding weergegeven.

In de daling van het rijksbudget is rekening gehouden met een verwachte uitstroom, daarnaast ligt in de ontwikkeling van het rijksbudget ook een bedrag per SE besloten. Het Rijk maakt een inschatting van de verwachte uitstroom per gemeente. Op basis daarvan wordt het relatieve aandeel van iedere gemeente in het macrobudget vastgesteld.

Het verschil tussen de loonkosten en de ontvangen rijkssubsidie neemt verder toe

De afgelopen jaren is landelijk het verschil tussen de loonkosten en de verkregen subsidie verder opgelopen, zo blijkt uit de sectorinformatie van Cedris. Onderstaand overzicht geeft hiervan een nader beeld.

Tabel 1: Het verschil tussen loonkosten en subsidies over de afgelopen jaren in bedragen per SE

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Landelijk gemiddeld	-900	-2.100	-1.800	-1.800	-1.600	-1.900	-3.100	-3.800

(Bron: Cedris sectorinformatie 2017)

Of de komende jaren het financiële resultaat per Wsw-medewerker zal blijven verslechteren is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de doelgroep. Het macrobudget van het Rijk is een gegeven. Het bedrag per SE wordt bepaald door het macrobudget te delen op het aantal SE. Bij een hogere uitstroom dan verwacht is er dus ook sprake van een hoger bedrag per SE en omgekeerd.

De bedrijfsvoeringsresultaten: herstel na de economische crisis

Sinds 2011 hebben sociale werkbedrijven hun bedrijfsvoering jaarlijks weten te verbeteren. 2014 was mede door invoering van de Participatiewet een pas op de plaats, waarna in 2015 en 2016 de stijgende lijn is voortgezet. In 2017 heeft dit geresulteerd in een vrijwel gelijk blijvend positief bedrijfsvoeringsresultaat. Onderstaande tabel geeft het landelijk gemiddelde saldo op de bedrijfsvoering weer over de afgelopen jaren per SE.

Tabel 2: Het saldo op de bedrijfsvoering in bedragen per SE

Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Landelijk gemiddeld	-100	-600	-100	300	400	1.000	1.000	1.000

(Bron: Cedris sectorinformatie 2017)

De inspanningen in de afgelopen jaren hebben tot een substantiële verbetering geleid, maar aan deze stijging lijkt in 2017 een einde te zijn gekomen. Cedris verwacht dat met de ouder wordende populatie van Wsw-medewerkers bij de uitvoering van de Wsw rekening gehouden moet worden met afnemende productiviteit en oplopende kosten.

Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland

Het werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk) is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort. Paswerk is een sociale werkvoorziening voor mensen met een indicatie op basis van de Wet Sociale Werkvoorziening. Er zijn in totaal bijna 850 mensen bij en via Paswerk werkzaam.

Uittreden van Haarlemmerliede en Spaarnwoude

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude gaat per 1 januari 2019 fuseren met de gemeente Haarlemmermeer en houdt daarmee op te bestaan. De gemeente heeft aangegeven dat ze per die datum ook willen uittreden uit de Gemeenschappelijke Regeling Paswerk. De huidige SW-medewerkers vanuit Haarlemmerliede en Spaarnwoude blijven na 1 januari 2019 werkzaam bij Paswerk.

In de Gemeenschappelijke Regeling is aangegeven dat bij uittreden een uittreedsom, dan wel een jaarlijkse afrekening moet worden vastgesteld om de schade die de uittreding veroorzaakt te compenseren. Hierbij moet onder meer worden gedacht aan:

- structurele kosten per SW geïndiceerde Haarlemmerliede (werkzaam bij Paswerk ook na 1 januari 2019);
- directe kosten samenhangend met de uittreding (compensatie van tekorten)/de kosten voor de achterblijvers;
- kosten van het proces van uittreding;
- verrekening van het eigen vermogen. Via de gemeenschappelijke regeling zijn alle deelnemende gemeenten indirect eigenaar van de grond en opstallen.

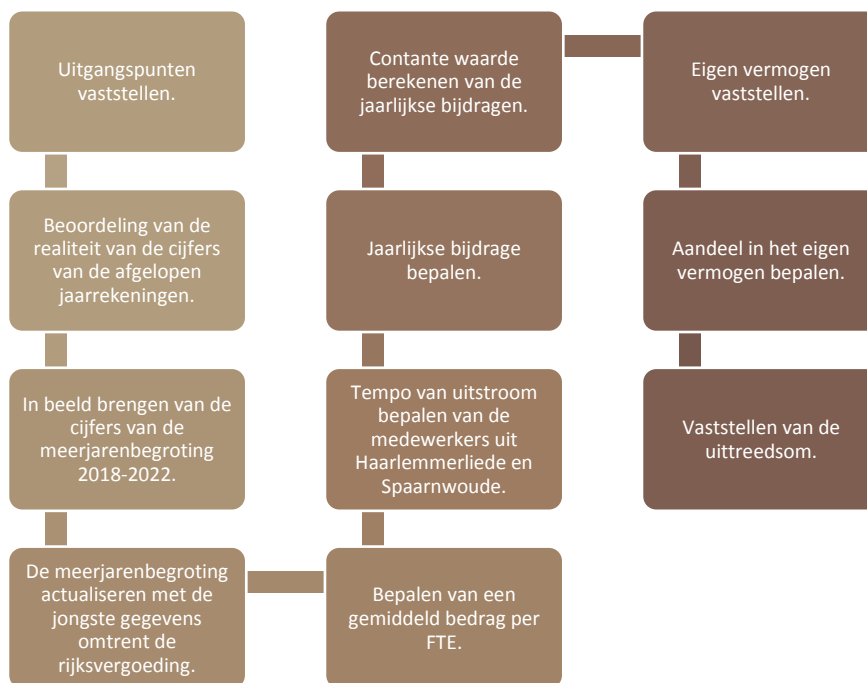
2.2 Opdracht

Aan BMC is gevraagd om de kosten en de baten die verband houden met de uittreding in kaart te brengen en aan de hand daarvan advies uit te brengen over een mogelijke uittreedsom. Uit de ons ter beschikking gestelde stukken blijkt dat het advies een leidraad vormt voor een nadere afweging door het bestuur en dient te worden opgesteld op basis van de door het bestuur geformuleerde uitgangspunten.

3. Aanpak

3.1 Opbouw van de berekeningen

Om te komen tot het uiteindelijke resultaat hebben we een aantal stappen doorgelopen. Het rapport is op basis van deze stappen opgebouwd.

Tabel 3: Toelichting op de ondernomen stappen

Stap	Toelichting
1. Uitgangspunten vaststellen.	De te hanteren uitgangspunten worden in beeld gebracht en waar nodig aangevuld met andere uitgangspunten. Daar waar BMC ter aanvulling eigen uitgangspunten gebruikt, zal dit expliciet worden aangegeven.
2. Beoordelen van de realiteit van de cijfers van de afgelopen jaarrekeningen.	We hebben de uitkomsten van de jaarrekeningen van de afgelopen drie jaren geanalyseerd, op de vraag in hoeverre er sprake is van grote afwijkingen. Dit is met name van belang voor de beoordeling van de meerjarenbegroting.
3. In beeld brengen van de cijfers van de meerjarenbegroting 2018-2022.	We brengen de meerjarenbegroting in beeld tot en met 2022. Dit vormt de basis voor de berekeningen van de uittreedsom.
4. Actualisatie van de meerjarenbegroting.	We actualiseren de meerjarenbegroting met de jongste gegevens omtrent de rijksvergoeding. Op deze wijze krijgen we een zo actueel mogelijk beeld.

Stap	Toelichting
5. Bepalen van een gemiddeld bedrag per FTE.	Uit de vorige stap rolt een gemiddeld bedrag per FTE. We betrekken daarbij zowel de meest recente gerealiseerde cijfers (2017) als de toekomstige prognoses.
6. Tempo van uitstroom bepalen.	Voor de bepaling van de contante waarde is het van belang om de spreiding vast te stellen. Op basis van de ingeschatte uitstroom, met een correctie voor uitstroom anders dan pensionering, wordt het tempo van uitstroom bepaald.
7. Jaarlijkse bijdrage vaststellen.	Door de jaarlijkse formatie te vermenigvuldigen met de bijdrage per FTE kan de jaarlijkse bijdrage worden vastgesteld.
8. Contante waarde vaststellen.	De jaarlijkse bijdragen worden contant gemaakt naar het prijspeil 2018.
9. Aandeel in het eigen vermogen vaststellen.	Op basis van het pro rata aandeel in het aantal SE's per 31 december 2017 wordt het aandeel in het eigen vermogen vastgesteld.
10. Uittreedvergoeding vaststellen.	De uittreedvergoeding wordt bepaald door de som van de contante waarde van de jaarlijkse bijdragen en het aandeel in het eigen vermogen.

3.2 Opbouw van de berekeningen

Naast de beoordeling van de dossiers zijn tijdens het traject de volgende gesprekken gevoerd:

Dinsdag 24 juli:	Gesprek met de heer Mooijekind (Paswerk) over de uitvoering van de opdracht.
Woensdag 1 augustus:	Gesprek met de heer Mooijekind (toelichting, verdieping en achtergronden).
Vrijdag 7 september:	Gesprek met de heer Mooijekind (toetsing van de eerste tussenresultaten).
Dinsdag 11 september:	Gesprek met ambtelijke werkgroep uittreding, waarin vertegenwoordigers van de GR-gemeenten. (Toetsing van de eerste tussenresultaten).
Woensdag 26 september:	Gesprek met het bestuur van Paswerk.

4. Uitgangspunten voor de analyse

4.1 De vastgestelde uitgangspunten

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling heeft een aantal uitgangspunten vastgesteld die vertrekpunt vormen voor onze analyse:

- Voor de berekening van de uittreedsom voor de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude geldt als peildatum de uittredingsdatum 31 december 2018 uit de Gemeenschappelijke Regeling Paswerk.
- De medewerkers die op de uittredingsdatum werkzaam zijn bij Paswerk en woonachtig zijn in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude blijven ook na deze datum bij Paswerk werkzaam. Dit betekent dat voor het berekenen van de meerkosten voor de uitvoering, de resterende looptijd van de arbeidsovereenkomst/dienstjaren moet worden vastgesteld naar aanleiding van de leeftijdsopbouw van de SW-medewerkers. De inschatting van deze resterende looptijd wordt overgelaten aan de externe deskundige.
- De hoogte van de deelnemersbijdrage speelt een rol bij het vaststellen van de hoogte van de uittreedsom. Hierbij vormt de begroting 2019 en de daarbij behorende meerjarenraming de basis.
- De uittredende deelnemer dient de directe kosten, zoals voor financieel en juridisch advies, van uittreding en de schade te vergoeden die het rechtstreekse gevolg is van het uittreden uit de Gemeenschappelijke Regeling.
- Bij de op te leveren financiële berekening wordt uitgegaan van de jaarrekening 2017 en begroting 2019 met bijbehorende meerjarenraming van Paswerk.
- Het aandeel van gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude in de kosten of de opbrengsten wordt bepaald door de verhouding van het aantal Wsw'ers in SE per ultimo 2017.
- De externe deskundige wordt gevraagd om de rekenrente te bepalen voor de berekening van de contante waarde van toekomstige verplichtingen en rechten. Het gaat dan om de rekenrente volgens de huidige normen.
- Mogelijke kosten voor toekomstige reorganisaties van het huidige personeelsbestand of de ontmanteling van de huidige infrastructuur evenals de mogelijke opbrengsten van het afstoten van activa worden niet in aanmerking genomen.

- In de op te leveren financiële berekening wordt een splitsing gemaakt in:
 - frictiekosten;
 - aandeel in het eigendom van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude in Paswerk conform de boekwaarde per 31 december 2018;
 - overig: de uitvoeringskosten SW voor de blijvende SW-medewerkers van Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

4.2 De door BMC toegevoegde uitgangspunten

Wij hebben daar vanuit onze expertise nog een aantal uitgangspunten aan toegevoegd:

- Wij houden rekening met een jaarlijkse uitstroom van 2,5%, anders dan als gevolg van pensionering¹. De uitstroom van de doelgroep naar andere dienstverbanden is relatief beperkt. De restant-duur van de dienstverbanden zal met dit percentage worden gecorrigeerd.
- Wsw-medewerkers kunnen worden verdeeld over de werkladder, een categorisering van de verschillende vormen waarin Wsw-gesubsidieerden werk kunnen verrichten. De werkladder bestaat uit verschillende soorten, oplopend van beschut werken binnen de muren van het sociaal werkbedrijf tot werken in dienst van een reguliere werkgever (begeleid werken). De netto-contributiemarge van de medewerkers kan daardoor variëren. Wij gaan er vanuit dat de werknemers uit Haarlemmerliede en Spaarnwoude evenredig verdeeld zijn over de werkladder en dat daardoor kan worden uitgegaan van een gemiddelde contributiemarge.
- Bij de beoordeling van de waarde van de eigendommen en opstallen gaan wij uit van het principe van "going-concern". Wij gaan er vanuit dat het werkvoorzieningsschap op dezelfde locatie en in dezelfde vorm zal worden voortgezet. Daarbij is al uitgesproken dat een mogelijke verkoopopbrengst van het afstoten van activa niet in de berekeningen zullen worden betrokken.
- Het vorenstaande rechtvaardigt dan ook een beoordeling op basis van de huidige boekwaarde (verkrijgingsprijs minus de verrichte afschrijvingen).

¹ De landelijke uitstroom uit de WSW bedraagt gemiddeld 5%. Meerjarig gaan we er van uit dat de helft van de uitstroom wordt veroorzaakt door pensionering en de andere helft van de uitstroom plaats vindt om andere redenen. Ter vergelijking: het aandeel pensionering in de uitstroom bedroeg in 2017 42% (2016: 36%). Dat betekent dat er landelijk gezien een uitstroom plaats vindt van ongeveer 2,5% om andere redenen dan pensionering (baan elders, uitkering, of andere redenen). Bron: Cedris Brancheinformatie.

Een herwaardering als gevolg van marktontwikkelingen of alternatieve bestemmingsmogelijkheden is dan ook niet in de beoordeling betrokken.

- Voor de rekenrente wordt uitgegaan van een percentage van 1,5%. Dit sluit aan bij het rentepercentage dat de BNG hanteert voor leningen met een looptijd van 25 jaar.

5. De financiële resultaten over de afgelopen jaren

5.1 De gerealiseerde resultaten

Tabel 4: De behaalde resultaten over de afgelopen drie jaar (bedragen per FTE doelgroep)²

Omschrijving	2015	2016	2017
Netto contributiemarge	€ 13.379	€ 13.523	€ 13.890
Overige opbrengsten	€ 248	€ 353	€ 64
Totaal opbrengsten	€ 13.627	€13.876	€ 13.954
Kosten professionele staf	€ 7.219	€ 6.984	€ 6.774
Materiele kosten	€ 4.478	€ 4.335	€ 4.327
Totaal Lasten	€ 11.697	€ 11.319	€ 11.101
Bedrijfsresultaat	€ 1.930	€ 2.557	€ 2.853
Subsidieresultaat	-€ 1.208	-€ 2.337	-€ 2.545
Incidentele baten (+) lasten (-)	- € 723	-€ 6	-€ 532
Netto resultaat	-€ 1	€ 214	-€ 224
WSW werknemers (FTE) per ultimo	823,8	786,1	755,6

Op basis van bovenstaande tabel kunnen er een aantal conclusies worden getrokken. De resultaten bij Paswerk liggen beduidend boven het landelijk gemiddelde. Dit geldt zowel voor het bedrijfsresultaat, als het subsidieresultaat. Verder is het opvallend dat de netto contributiemarge per FTE doelgroep een kleine groei heeft doorgemaakt, ondanks het feit het aantal FTE vanaf 2015 is afgenomen. Deze daling wordt veroorzaakt doordat de Wsw-populatie geen nieuwe instroom meer kent. Het afwijkende resultaat in 2017 wordt veroorzaakt door een grote incidentele post van € 4 miljoen. Wanneer wordt afgezien van deze incidentele post, liggen de resultaten in lijn met voorgaande jaren en blijkt de daling van de belangrijkste kostenposten sinds 2015 sterker dan de daling van de doelgroep.

Het is maar de vraag of in de komende jaren de daling van het kostenniveau ten minste gelijke tred kan blijven houden met de daling van de doelgroep. Het bedrijfsresultaat was daarmee de afgelopen jaren toereikend om het negatieve subsidieresultaat op te vangen.

² Gebaseerd op de programmarekening uit de jaarrekeningen 2015, 2016 en 2017 van Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland.

5.2 In hoeverre week de begroting af van de gerealiseerde cijfers?

Vergelijking van de begrotingen en de rekeningen van de afgelopen jaren

Aan de hand van de afgelopen exploitatiecijfers van de afgelopen jaren is onderzocht in hoeverre de realisatie afwijkt van de begroting. Wanneer we de realisatiecijfers uit de vorige tabel afzetten tegenover de begrotingscijfers, dan ontstaat het volgende beeld:

Tabel 5: Een vergelijking van de realisatiecijfers ten opzichte van de begroting (bedragen per FTE doelgroep)

(- = negatief resultaat of een negatieve afwijking)

Omschrijving	2015			2016			2017		
	Begr.	Real.	Afw.	Begr.	Real.	Afw.	Begr.	Real.	Afw.
Netto contributiemarge	12.875	13.379	3,9%	13.510	13.523	0,1%	13.627	13.890	1,9%
Overige opbrengsten	61	248	306,6%	66	353	434,9%	0	64	-
Professionele staf	- 7.526	- 7.219	4,1%	-6.947	- 6.984	-0,5%	- 6.934	- 6.774	2,3%
Materiele kosten	- 4.715	-4.478	5,0%	-4.688	- 4.335	7,5%	- 4.560	- 4.327	5,1%
Incidentele lasten		-723			-6			-532	
Subsidieresultaat	-695	-1.208	-73,8%	- 1.941	- 2.337	-20,4%	- 2.133	- 2.545	-19,3%
WSW werknemers (FTE)	826	823,8		790,7	786,1		772,9	755,6	

Conclusie: betrouwbare cijfers, wel een correctie voor het subsidieresultaat

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gerealiseerde resultaten relatief weinig afwijken van de begrote cijfers. De netto contributiemarge bleek in zowel 2015, 2016 als 2017 enigszins hoger uit te vallen dan begroot, terwijl de begrote kosten vrijwel allemaal enigszins lager uitvielen dan begroot. Uitzondering hierop is de post "overige opbrengsten", maar dit wordt veroorzaakt door de geringe omvang van de bedragen. Vrijwel iedere afwijking is hierdoor relatief groot.

De afwijkingen bij het subsidieresultaat zijn groter. Hier speelt mee dat de subsidies door het Rijk worden bepaald en de invloed van Paswerk daarop gering is.

Op basis van bovenstaande cijfers concluderen wij dat de begroting betrouwbaar is en dat deze in de verdere analyse gehanteerd kan worden. Uitzondering hierop vormt het subsidieresultaat. Dat blijkt ieder jaar toch weer substantieel af te wijken. Daarom zal voor de vervolgberekeningen een herrekening worden gemaakt van het subsidieresultaat.

6. De meerjarenbegroting

6.1 Het verwachte subsidietekort over de komende jaren

In onderstaande tabel is het verwachte subsidietekort over de komende jaren weergegeven. We hebben ons hierbij gebaseerd op de meest recente meerjarenbegroting, aangevuld met de meest recente subsidieprognoses van het Rijk, vanuit de meicirculaire. We zien daarin dat het verwachte subsidietekort oploopt van € 1,9 miljoen in 2017 tot € 3,5 miljoen in 2022.

Tabel 6: Een overzicht van het verwachte subsidietekort over de komende jaren

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal personeelskosten Wsw	21.885.439	21.425.162	20.680.167	20.114.560	19.834.226	19.298.417
Rijksvergoeding	19.962.211	19.109.730	17.987.031	16.943.896	16.359.005	15.794.607
Totaal tekort Wsw	-1.923.228	-2.315.432	-2.693.136	-3.170.664	-3.475.221	-3.503.810
Rijksvergoeding						
Bloemendaal	785.256	810.828	755.356	726.374	712.691	699.789
Haarlem	16.736.000	15.959.741	15.128.018	14.289.284	13.866.309	13.389.726
Haarlemmerliede & Spaarnwoude	148.638	148.685	140.485	126.171	115.570	101.606
Heemstede	1.619.065	1.562.480	1.392.874	1.256.668	1.149.785	1.094.866
Zandvoort	673.252	627.996	570.298	545.399	514.650	508.620
Totaal	19.962.211	19.109.730	17.987.031	16.943.896	16.359.005	15.794.607

6.2 Verwerking van de subsidiegegevens in het meerjarenbeeld

Vervolgens zijn de subsidiegegevens die voortvloeien uit de septembercirculaire 2017 en de meicirculaire 2018 verwerkt in het meerjarenbeeld 2017 – 2022. Hierdoor ontstaat er, op basis van de meest recente ontwikkelingen, een enigszins aangepast en geactualiseerd meerjarenbeeld. In onderstaande tabel is dit weergegeven. Over de periode 2017 – 2022 bedraagt het gemiddelde tekort € 1.412,-- per FTE. Het tekort loopt in latere jaren op, maar dat is nog omgeven door tal van onzekerheden. De prognose die het Rijk hanteert met betrekking tot de verwachte uitstroom is onzeker. De afgelopen jaren bleek de uitstroom hoger dan geraamd, waardoor de verwachte tekorten ook meevielen.³

³ Bron: Cedris Brancheinformatie 2017.

Tabel 7: Herrekening van het meerjarenbeeld op basis van de gegevens van de meicirculaire 2018 en de septembercirculaire 2017

Omschrijving	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto contributiemarge	10.494.960	10.162.044	9.946.016	9.529.227	9.111.589	8.736.829
Overige opbrengsten	48.393	135.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Kosten professionele staf	-5.118.645	-4.869.675	-4.493.576	-4.403.828	-4.310.376	-4.213.129
Materiele kosten	-3.671.539	-3.356.092	-3.238.427	-3.078.118	-3.067.556	-3.085.080
Subsidieresultaat	-1.923.228	-2.315.432	-2.693.136	-3.170.664	-3.475.221	-3.503.810
Totaal	-170.059	-244.155	-419.123	-1.063.383	-1.681.564	-2.005.190
WSW werknemers (FTE)	755,6	724,9	684,4	665,7	656,4	638,7
Saldo per FTE doelgroep	-225,06	-336,81	-612,39	-1.597,44	-2.561,78	-3.139,63

6.3 Kanttekeningen

Meerjarenbegroting voor de komende jaren: een stabiel beeld

De meerjarenbegroting voor de komende jaren laat een stabiel beeld te zien. Er wordt rekening gehouden met een verdere daling van de doelgroep. Er wordt een stijging van de gemiddelde opbrengst per FTE doelgroep verwacht. Er zijn geen uitschieters begroot, wat op basis van het verleden ook niet in de lijn der verwachting ligt. Toch zijn er wel een paar kanttekeningen bij deze cijfers te maken:

Het gemiddelde kostenniveau gaat oplopen bij een krimpende organisatie

Het kostenniveau lijkt de komende jaren per FTE te gaan oplopen. In een krimpende organisatie is dat verklaarbaar. Het zal steeds lastiger worden om het kostenniveau één op één te laten meebewegen met de omvang van de bedrijfsdrukke. Niet alle kosten zijn lineair variabel. Een deel van de kosten is constant of trapsgewijs variabel (pas op termijn beïnvloedbaar wanneer de organisatie een schaalprong heeft gemaakt).

Het is nog onzeker of ook langjarig met een dalende omvang van de doelgroep de gemiddelde omzet kan worden behaald

Of met een dalende omvang van de doelgroep dezelfde gemiddelde verdien capaciteit kan worden behaald is in bepaalde mate onzeker. In sommige andere SW bedrijven wordt gesteld dat de gemiddelde verdien capaciteit van de mensen die uitstromen relatief hoog is. Wij hebben hier verder geen onderzoek naar gedaan en doen ook geen uitspraken over de hardheid van de omzetcijfers op lange termijn.

Op basis van de rijksprognoses moet rekening worden gehouden met een groter nadelig subsidieresultaat

In de vorige paragraaf hebben wij de prognose geschetst ten aanzien van het te verwachten subsidieresultaat. Dit resultaat is nadeliger dan waarmee in de meerjarenbegroting rekening is gehouden. Ook dit is met de nodige onzekerheden omgeven. Het macrobudget van het Rijk is een gegeven. Als de uitstroom hoger is dan geraamd, dan stijgt het bedrag per SE, maar als de uitstroom lager is, dan moet de rijksvergoeding worden uitgesmeerd over een groter aantal deelnemers.

7. Uitstroom en het tempo daarvan

7.1 Het personeelsbestand

Blijkens de opgave van Paswerk bestaat de doelgroep afkomstig uit Haarlemmerliede en Spaarnwoude uit zes personen, tezamen goed voor 5,64 FTE. In SE uitgedrukt bedraagt de formatie 5,89. Gerekend vanaf 1 januari 2019 bedraagt de gemiddelde restant-diensttijd nog 13,3 jaar per FTE.

Tabel 8: De WSW formatie vanuit Haarlemmerliede en Spaarnwoude

Omschrijving	Formatie in FTE	Formatie in SE	Werkbare jaren vanaf 1-1-2019
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	5.64	5.89	Gemiddeld 13.3

(Bron: Opgave Paswerk)

7.2 De spreiding van het dienstverband

Om eventueel een eenmalige afkoopsom voor het subsidieresultaat vast te stellen is het van belang om inzicht te bieden in de spreiding van de duur van het dienstverband. De volgende tabel geeft een beeld van de samenstelling van het dienstverband.

Tabel 9: De spreiding van het dienstverband

Omschrijving	Restant dienstverband in jaren
Persoon 1	3.3
Persoon 2	17.5
Persoon 3	24.5
Persoon 4	12.3
Persoon 5	5.0
Persoon 6	19.9

(Bron: Opgave Paswerk)

7.3 Het aandeel in het totale dienstverband

De totale WSW-doelgroep van Paswerk

In de uitgangspunten is vastgelegd dat de verhouding zal worden bepaald naar rato van het aandeel WSW-ers (in SE's) per ultimo 2017. Blijkens de jaarrekening 2017 van Paswerk is die verhouding als volgt:

Tabel 10: Het aandeel van Haarlemmerliede en Spaarnwoude in de totale doelgroep

Omschrijving	Aantal WSW-ers in SE
Paswerk totaal	780.80 (100%)
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	5.89 (0,75%)

(Bron Jaarrekening 2017 Paswerk)

8. De berekening van de contante waarde van het exploitatiesaldo

Op basis van bovenstaande gegevens komen we tot een contante-waarde berekening van de jaarlijkse tekorten. De opzet van deze berekening is weergegeven in onderstaande tabel. Rekenend met een jaarlijkse uitstroom van 2,5% anders dan pensionering, bedraagt de contante waarde van de jaarlijkse tekorten (tegen een rente van 1,5%) afgerond: € 75.000.

Verloopfactor	2,50%
Rekenrente	1,50%
Contante waarde	€ 74.342,31

Jaar	FTE	Verloop factor	Netto FTE	Tekort per SE	Saldo	Contante waarde
2018	5,64	100,0%	5,64		0	
2019	5,64	97,5%	5,50	1.412	7.765	7.650
2020	5,64	95,1%	5,36	1.412	7.570	7.348
2021	5,64	92,7%	5,23	1.412	7.381	7.059
2022	4,94	90,4%	4,46	1.412	6.303	5.939
2023	4,64	88,1%	4,09	1.412	5.773	5.359
2024	3,64	85,9%	3,13	1.412	4.415	4.038
2025	3,64	83,8%	3,05	1.412	4.305	3.879
2026	3,64	81,7%	2,97	1.412	4.197	3.726
2027	3,64	79,6%	2,90	1.412	4.092	3.579
2028	3,64	77,6%	2,83	1.412	3.990	3.438
2029	3,64	75,7%	2,76	1.412	3.890	3.303
2030	3,64	73,8%	2,69	1.412	3.793	3.172
2031	2,94	72,0%	2,12	1.412	2.987	2.461
2032	2,64	70,2%	1,85	1.412	2.615	2.123
2033	2,64	68,4%	1,81	1.412	2.550	2.039
2034	2,64	66,7%	1,76	1.412	2.486	1.959
2035	2,14	65,0%	1,39	1.412	1.965	1.525
2036	1,64	63,4%	1,04	1.412	1.468	1.123
2037	1,64	61,8%	1,01	1.412	1.431	1.079
2038	1,58	60,3%	0,95	1.412	1.341	996
2039	1,00	58,8%	0,59	1.412	830	607
2040	1,00	57,3%	0,57	1.412	809	583
2041	1,00	55,9%	0,56	1.412	789	560
2042	1,00	54,5%	0,54	1.412	769	538
2043	0,50	53,1%	0,27	1.412	375	258

9. Berekening van de vergoeding voor de activa

9.1 De balans per 31 december 2017

De balans per 31 december 2017 geeft het volgende beeld:

De balans per 31 december 2017 (bedragen x € 1.000)

Vaste activa	8.889	Eigen vermogen	6.376
Materiële vaste activa	8.889		
Financiële vaste activa	0	Voorzieningen	1.057
Vlottende activa	2.600	Vaste schulden	1.583
Vorraden	162		
Uitzettingen korter dan 1 jaar	2.222	Vlottende schulden	1.682
Liquide middelen	91		
Overlopende activa	125	Overlopende passiva	791
Totaal activa	11.489	Totaal passiva	11.489

9.2 Het eigen vermogen als grondslag voor de berekening

Zoals in de uitgangspunten al is aangegeven vormt de boekwaarde de grondslag voor de berekening van de vergoeding. Het ligt voor de hand om het eigen vermogen als basis te nemen. Niet alleen de (boek)waarde van de activa is van belang, maar evenzeer de wijze waarop de activa is gefinancierd: met eigen vermogen, dan wel met vreemd vermogen. Als uitgangspunt voor de berekening geldt dan het eigen vermogen per 31 december 2017: € 6.376.000.⁴

9.3 Het aandeel van Haarlemmerliede en Spaarnwoude

Het aandeel van Haarlemmerliede en Spaarnwoude in het eigen vermogen van Paswerk bedraagt daarmee: 0,75% van € 6.376.000 = € 48.000,--. Dit bedrag kan worden verrekend met de afkoop van de jaarlijkse tekorten van € 75.000.

⁴ Strikt genomen is het zuiverder om als basis het eigen vermogen per 31 december 2018 te nemen: het moment van uittreden. De verwachting is echter dat het resultaat over 2018 rond nul zal uitkomen en dat daardoor het eigen vermogen niet of nauwelijks zal wijzigen ten opzichte van 2017, zodat de balans per 2017 als uitgangspunt kan worden genomen.